## 97. MEKTUP

٩٧-﴿ اَلْمَكْتُوبُ السَّابِعُ وَالتِّسْعُونَ: اِلَى الصُّوفِيِّ قُرْبَانِ الْجَدِيدِ فِي سِرِّ كَوْنِ الْعَالَمِ مَوْهُومًا ﴾

قَالَ الصُّوفِيَّةُ «اَلْعَالَمُ مَوْهُومٌ» لَا بِمَعْنَى اَنَّهُ مَحْضُ مُخْتَرَعِ الْوَهْمِ وَمَنْحُوتِهِ فَاِنَّ ذٰلِكَ مَذْهَبُ السُّوفَسْطَائِيَّةِ الْحَمْقَى بَلْ هُوَ مَوْهُومٌ بِمَعْنَى اَنَّهُ مَخْلُوقٌ بِخَلْقِ اللّٰهِ سُبْحَانَهُ فِي مَرْتَبَةِ الْوَهْمِ وَحَصَلَ لَهُ فِي تِلْكَ الْمَرْتَبَةِ بِصُنْعِهِ سُبْحَانَهُ ثُبُوتٌ وَاسْتِقْرَارٌ وَلٰكِنَّ الْخَيْرَ وَالْكَمَالَ اللَّذَيْنِ فِيهِ مُسْتَعَارٌ مِنْ حَضْرَةِ الْوُجُودِ تَعَالَى وَتَقَدَّسَ وَظِلٌّ مِنْ ظِلَالِ كَمَالَاتِ تِلْكَ الْمَرْتَبَةِ الْاَقْدَسِ وَالشَّرُّ وَالنَّقْصُ اللَّذَيْنِ فِيهِ مُسْتَعَارٌ مِنَ الْعَدَمِ وَظِلٌّ مِنْ ظِلَالِ الشُّرُورِ وَالنَّقَائِصِ الْمَخْزُونَةِ فِي ذٰلِكَ الْعَدَمِ الَّذِي هُوَ مَنْشَأُ جَمِيعِ الشَّرِّ وَالنَّقْصِ فَاِذَا اَدَّى السَّالِكُ الْمُسْتَعِدُّ لِلْمَسَالِكِ بِحُكْمِ تَرْبِيَتِهِ تَعَالَى هٰذِهِ الْاَمَانَاتِ اِلَى اَهْلِهَا بِاَنْ رَدَّ الْخَيْرَ وَالْكَمَالَ اِلَى اَهْلِهِمَا وَاَحَالَ الشَّرَّ أَيْضًا اِلَى صَاحِبِهِ يَصِيرُ مُتَحَقِّقًا بِدَوْلَةِ الْفَنَاءِ بِالضَّرُورَةِ وَلَا يَبْقَى مِنْهُ رَسْمٌ لَا يَكُونُ فِيهِ اَثَرٌ مِنَ الْخَيْرِ وَلَا يَتَوَقَّعُ لَهُ ضَرَرٌ مِنَ الشَّرِّ فَاِنَّ جَمِيعَ مَا فِيهِ مِنَ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ كَانَ مُسْتَعَارًا مِنَ الْوُجُودِ وَالْعَدَمِ فَاِنَّهُ مَا جَاءَ مِنْ بَيْتِ اَبِيهِ بِشَيْءٍ وَمَا كَانَ عَمَلُهُ غَيْرَ حَمْلِ الْاَمَانَةِ فَاِذَا رَدَّ الْاَمَانَاتِ اِلَى اَهْلِهَا بِالتَّمَامِ فَلَا جَرَمَ يَتَخَلَّصُ مِنْ مُزَاحَمَةِ اَنَا وَنَحْنُ وَيَكُونُ مُلْحَقًا بِالْفَنَاءِ وَالْعَدَمِ.

## TÜRKÇE ANLAMI

- **Sûfî Kurbân El-Cedîd'e gönderilmiştir**
- **Alemin mevhûm ve hayâlî oluşunun sırrı**

Sûfiler, alemin hayâlî olduğunu söylemişlerdir. Ancak bu söz, alemin sırf vehmin icadı ve şekillendirilmesinin eseri olduğu anlamında değildir. Çünkü bu, ahmak sofistlerin görüşüdür. Bilakis alem, Allâh'ın vehim mertebesinde yaratmış olması anlamında mev-

hûmdur, hayâlîdir. Alem, Allâh'ın yaratmasıyla bu mertebede varlık ve istikrâr kazanmıştır. Ancak alemde bulunan iyilik ve mükemmellik, Hazret-i Vücudun bir emaneti ve bu en kutsal mertebenin kemâlâtının gölgelerinden bir gölgedir.

Alemdeki kötülük ve eksiklik ise yokluktan (ademden) ödünç alınmıştır ve bütün kötülük ve eksikliklerin kaynağı olan yoklukta istiflenmiş olan kötülük ve eksikliklerin gölgelerinden bir gölgedir.

Seyr u sülûkünü tamamlamış olan sâlik, yüce Allâh'tan aldığı terbiye ile iyilik ve mükemmelliği ehline verip kötülüğü de aynı şekilde sahibine havale ederek bu emanetleri ehline bıraktığı zaman, doğal olarak da fenâ nimetine nail olmuş olur, geride resmi bile kalmaz. Ne iyilik adına bir eseri olur ve ne de başına kötülükten bir zarar gelir. Zira kendisinde iyilik ve kötülük adına ne varsa varlıktan ve yokluktan ödünç alınma olup, babasının evinden bir şey getirmemiştir. Onun işi, emaneti taşımaktan başka bir şey değildir. Bu emanetleri tamamen ehline geri verdiğinde, "ben ve biz" rekabetinden kesin olarak kurtularak fenâ ve ademe karışmış olur.

## ∽ KELİME ANLAMI ∽

97. < اَلْمَكْتُوبُ السَّابِعُ وَالتِّسْعُونَ > Doksan yedinci mektup *(Kime gönderilmiştir?)* اِلَى

اَلصُّوفِي قُرْبَانِ الْجَدِيدِ Sûfi Kurban Cedid'e *(Ne hakkındadır?)* فِي سِرِّ كَوْنِ الْعَالَمِ مَوْهُومًا

Alemin mevhum olmasının sırrı hakkındadır. ➢

قَالَ الصُّوفِيَّةُ Sûfiler dedi ki: اَلْعَالَمُ مَوْهُومٌ Alem mevhumdur لَا بِمَعْنَى Ama şu manada

değil اَنَّهُ مَحْضُ مُخْتَرَعِ الْوَهْمِ O sırf vehmin icat ettiği وَمَنْحُوتِهِ Ve ürettiği bir şeydir فَاِنَّ

ذٰلِكَ Zira bu مَذْهَبُ السُّوفَسْطَائِيَّةِ الْحَمْقَى Ahmak Sufestâîlerin mezhebidir بَلْ هُوَ

مَوْهُومٌ Bilakis o mevhumdur بِمَعْنَى Şu manada اَنَّهُ مَخْلُوقٌ O yaratılmıştır *(Nasıl?)* بِخَلْقِ

اللّٰهِ سُبْحَانَهُ Allah Teâlâ'nın yaratmasıyla *(Hangi mertebede?)* فِي مَرْتَبَةِ الْوَهْمِ

Vehim mertebesinde وَحَصَلَ لَهُ Ve ona hasıl olmuştur *(Nerede?)* فِي تِلْكَ الْمَرْتَبَةِ

Bu mertebede *(Nasıl?)* بِصُنْعِهِ سُبْحَانَهُ Allah Teâlâ'nın sanatıyla *(Ne hasıl olmuştur?)* ثُبُوتٌ وَاسْتِقْرَارٌ Sübut ve istikrar وَلَكِنَّ الْخَيْرَ وَالْكَمَالَ اللَّذَيْنِ فِيهِ Ancak ondaki hayır ve kemal مُسْتَعَارٌ Ödünç alınmıştır *(Kimden?)* مِنْ حَضْرَةِ الْوُجُودِ تَعَالَى وَتَقَدَّسَ Yüce ve mukaddes Vücûd hazretinden وَظِلٌّ Ve bir gölgedir *(Neden?)* مِنْ ظِلَالِ كَمَالَاتِ تِلْكَ الْمَرْتَبَةِ الْاَقْدَسِ Bu mukaddes mertebenin kemâlât gölgelerinden وَالشَّرُّ وَالنَّقْصُ اللَّذَيْنِ فِيهِ Ondaki şer ve noksanlık ise مُسْتَعَارٌ مِنَ الْعَدَمِ Adem, yokluktan ödünç alınmıştır وَظِلٌّ Ve bir gölgedir *(Neden?)* مِنْ ظِلَالِ الشُّرُورِ وَالنَّقَائِصِ Şer ve noksanlıkların gölgelerinden *(Hangi şer ve noksanlık?)* الْمَخْزُونَةِ فِي ذٰلِكَ الْعَدَمِ Şu ademde gizlenmiş olan الَّذِي هُوَ مَنْشَأُ جَمِيعِ الشَّرِّ وَالنَّقْصِ Ki o, tüm şer ve noksanlıkların kaynağıdır فَإِذَا أَدَّى Ve teslim ettiğinde *(Kim?)* اَلسَّالِكُ الْمُسْتَعِدُّ لِلْمَسَالِكِ Seyri sülüke kabiliyetli salik *(Ne hükmünce?)* بِحُكْمِ تَرْبِيَتِهِ تَعَالَى Allah Teâlâ'nın terbiyesi hükmünce *(Neyi teslim ettiğinde?)* هٰذِهِ الْاَمَانَاتِ Bu emanetleri *(Kime?)* اِلَى اَهْلِهَا Ehline (teslim ettiğinde) *(Nasıl?)* بِاَنْ رَدَّ الْخَيْرَ وَالْكَمَالَ Hayrı ve kemali iade etmekle *(Kime?)* اِلَى اَهْلِهِمَا Ehline وَاَحَالَ الشَّرَّ أَيْضًا اِلَى صَاحِبِهِ Ve şerri de sahibine havale etmekle يَصِيرُ مُتَحَقِّقًا بِدَوْلَةِ الْفَنَاءِ Fena devletiyle bütünleşmiş olur بِالضَّرُورَةِ Tabii olarak وَلَا يَبْقَى مِنْهُ رَسْمٌ Ondan bir iz kalmaz لَا يَكُونُ فِيهِ اَثَرٌ مِنَ الْخَيْرِ Ve onda hayırdan eser olmaz وَلَا يُتَوَقَّعُ لَهُ ضَرَرٌ مِنَ الشَّرِّ Ona şerden bir zarar da beklenmez فَاِنَّ جَمِيعَ مَا فِيهِ Zira onda bulunan tüm مِنَ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ Hayır ve şer كَانَ مُسْتَعَارًا Ödünç alınmış idi *(Neden?)* مِنَ الْوُجُودِ وَالْعَدَمِ Vücût ve ademden فَاِنَّهُ مَا جَاءَ Çünkü o getirmedi *(Nereden?)* مِنْ بَيْتِ اَبِيهِ Babasının evinden *(Ne?)* بِشَيْءٍ Hiçbir şey وَمَا كَانَ عَمَلُهُ Ve onun işi değildi *(Ne?)* غَيْرَ حَمْلِ الْاَمَانَةِ Emaneti taşımaktan başka bir şey

فَإِذَا رَدَّ الْاَمَانَاتِ اِلَى اَهْلِهَا Emanetleri ehline geri verdiğinde *(Nasıl?)* بِالتَّمَامِ Tamamıyla فَلاَ جَرَمَ يَتَخَلَّصُ Hiç kuşkusuz kurtulur *(Neden?)* مِنْ مُزَاحَمَةِ اَنَا وَنَحْنُ Ben ve biz rekabetinden وَيَكُونُ مُلْحَقًا بِالْفَنَاءِ وَالْعَدَمِ Ve fena ve ademe katılmış olur.